

769

බූත්සරණෙහි ක්‍රියාපද පිළිබඳ වාග්විද්‍යාත්මක විග්‍රහයක්

ඩී. ඒ. විරචන

ප්‍රාග්ධනය	769
වර්ග	අංකය:

කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලයේ මානව ගාස්තු පියියේ වාග්විද්‍යාව පිළිබඳ දරුණු පත්‍ර
පර්යේෂණ උපාධිය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලදී.

සාර සංග්‍රහය

මුත්සරණ ගුන්පදෙයේ ක්‍රියාපද පිළිබඳව විමර්ශනය කෙරෙන මෙම නිඛන්ධයේ පරිච්ඡේදයේදී
8 කි. එහි අනුපිළිවෙළ මෙසේය.

1. ලිපි සංකේත විවාරය
2. ගබඳීම වින්‍යාසය.
3. ක්‍රියාධානු පදිම ගබඳීම ගණවලට ගබඳීම.
4. උපසර්ග යෝගය සහ නිපාත යෝගය.
5. ක්‍රියා ගබඳ
6. ක්‍රියා වරනැගීම
7. උපකාරක ක්‍රියා සහ ප්‍රවිෂ්තන්න ක්‍රියා
8. ධාතුපායිය

පළමු පරිච්ඡේදයේදී මුත්සරණයෙහි යෙදෙන ක්‍රියා පදවල ලේඛන සංකේත පිළිබඳව
වන රේඛීම විවාරයක් සිදුකෙරේ. ක්‍රියාපදවල ස්වර හා ව්‍යුන්තනයන්හි ලේඛන විකල්පන
හඳුනාගැනීම, ලිපි සංකේතවල ගබඳීමෙහි අගය විනිශ්චය කිරීම හා එම ගබඳීම වර්ගීකරණය
යන කරුණු මීට ඇතුළත් වෙයි.

ක්‍රියාධානු නිරුපණයෙහි යෙදෙන ගබඳීම දැක්වීම ගබඳීම වින්‍යාසය හා ක්‍රියා ධාතු
නිරුපණයෙහි ලා අදාළ ස්වර රටා සහ ව්‍යුන්තන රටා යන කරුණු දෙවන පරිච්ඡේදයෙන්
විමසීමට ලක් කෙරේ.

තෙවන පරිච්ඡේදයේදී ක්‍රියා ධාතු පදිම ගබඳීම ගණවලට විභාග කර දැක්වේ. වරනැගීම
අනුව ක්‍රියාධානු,

- i. කුමික ධාතු
- ii. විශේෂ ක්‍රියාධානු හා
- iii. ප්‍රවිෂ්තන්න ක්‍රියාධානු වශයෙන් ද
සංස්කරණ අනුව,
 - i. සරලධානු හා
 - ii. සංකීරණ ධාතු ලෙස ද මෙහිදී ක්‍රියා ධාතු හඳුනා ගැනේ.

සිව්වන පරිවිෂේෂයේදී ක්‍රියාරූප සාධනය සම්බන්ධව වන උපසර්ගයෝගය, උපසර්ගවල තන්තු රූප, විශ්ලේෂණීය උපසර්ග, ක්‍රියා පද සමඟ සම්බන්ධිත නිපාත පද, ඒවා ක්‍රියා ව්‍යුත්පත්තියෙහි යෙදෙන අයුරු සහ ඒවායේ ස්වතන්ත්‍රතාව විමර්ශනයට ලක් කෙරෙයි. මෙහිදී බුත්සරණෙහි එම නිපාත සහ උපසර්ග යෙදී ඇති ස්ථාන පිළිබඳ වාර්තාවක් ද ඉදිරිපත් කෙරේ.

ක්‍රියාකැබූ සාධනය පිළිබඳව කරුණු දැක්වෙන්නේ පස්වන පරිවිෂේෂයෙනි. බාතුගණ බෙදීම, ක්‍රියා ගබා හඳුනාගැනීම ප්‍රයෝග්‍ය ක්‍රියා ගබාය, නිරුත්සාහක / කර්මකාරක ක්‍රියා ගබාය අන්තිත සහ අනිත ක්‍රියා ගබා පිළිබඳ විස්තර මිට ඇතුළත්ය.

ඉහත දැක්වූ බාතුගණවලට අයත් ක්‍රියාපද සමාපක සහ අසමාපක වරනැගීම් සහ කෘත්ත්ත සාධනයට යොමුවන අයුරු සයවන පරිවිෂේෂයෙන් විග්‍රහයට ලක් කෙරේ.

එහි දළ සැලැස්ම පහත දැක්වේ.

i. වර්තමාන වරනැගීම.	සමාපක ක්‍රියා
ii. අනිත වරනැගීම.	
iii. අනාගත වරනැගීම.	
iv. විධික්‍රියාව.	
v. ආයිරවාද ක්‍රියාව.	

i. පූර්ව ක්‍රියා	අසමාපක ක්‍රියා
ii. මිගු ක්‍රියා	
iii. අසම්හාවන ක්‍රියා	

- i. කෘත්ත්ත සාධනය

සත්වන පරිවිෂේෂ බුත්සරණෙහි යෙදෙන උපකාරක ක්‍රියා සහ ප්‍රවිෂ්තන්න ක්‍රියා පිළිබඳව විග්‍රහය සඳහා වෙන් වෙයි. එහි උපකාරක ක්‍රියා, ක්‍රියා සමාස සහ ප්‍රවිෂ්තන්න ක්‍රියා සහ ඒවායේ වරනැගීම රූප පිළිබඳව කරුණු ඇතුළත්ය.

අටවන පරිවිෂේෂය යටතේ ක්‍රියාධානු තාමාවලිය, ඒවායේ වරනැගුණ රුප, පිටු අංක හා ජේලි අංක සහ ඒවායේ අයන් ව්‍යාකරණ ප්‍රවර්ග දක්වේ.

මධ්‍යකාලීන සිංහලයේ (8 - 13 සියවස් අතර) ක්‍රියා පද පිළිබඳ තොරතුරු රෝක් මීට ඇතුළත් වේ. මෙම පර්යේෂණය මගින් හෙළුවන තොරතුරු සිංහල ක්‍රියාපදයේ සංස්කීර්තිය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමේදී මෙන්ම එහි ඉතිහාසය පිළිබඳව කරුණු සෙවීමේදී වාග්‍රීදායායින්ට මෙන්ම සිසුන්ට ද ප්‍රයෝගනවත් වේ.